

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Guzun Ion,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Mifsud - Wismayer Inga în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui

*Epure Veaceslav xxxxx, născut la
xxxxxxx, originar din x, domiciliat în mun.
xxxxx.*

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 07.05.2019 - 15.10.2020;

Instanța de apel: 30.11.2020 - 19.01.2021;

Instanța de recurs: 23.04.2021 – 01.10.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 octombrie 2020, cauza fiind examinată în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală și art. 70 alin.(3¹) Cod penal, Epure Veaceslav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b), d), f) Cod penal, și în baza acestei Legi i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de 4 ani de închisoare cu executare pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art. 90¹ alin.(1) Cod penal, perioada de executare efectivă a pedepsei cu închisoarea stabilită lui Epure Veaceslav va constitui 1 an în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.90¹ Cod penal, după executarea efectivă a pedepsei cu închisoarea, se va suspenda condiționat partea neexecutată a pedepsei stabilite lui Epure Veaceslav de 3 ani închisoare, pentru o perioadă de probațiune de 4 ani, dacă numitul în perioada indicată nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Acțiunea civilă înaintată de Mihailov Maria urma a fost admisă, în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

A fost încasat din contul inculpatului Epure Veaceslav cheltuielile judiciare suportate la efectuarea expertizei medico-legale, în mărime de 191 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, la 15 noiembrie 2016, aproximativ orele 09:40, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană în privința căreia materialele cauzei penale au fost disjuse într-o procedură separată, urmărind scopul săvârșirii unui atac tâlhăresc, în baza unui plan prestabilit, prin împărțirea rolurilor, au planificat sustragerea deschisă a surselor financiare aflate în sediul companiei SRL „Andreica Truck”, amplasat pe str. xxxxxx, mun. Chișinău.

În acest scop, acționând potrivit planului, în timp ce Epure Veaceslav, pândează să nu intre nimeni în sediu companiei, persoana, în privința căreia materialele cauzei penale au fost disjuse într-o procedură separată, a intrat în oficiul companiei SRL „Andreica Truck”, amplasat pe str. xxxxxx, mun. Chișinău și a aplicat violență fizică față de angajata companiei, Mihailov Maria, provocându-i leziuni corporale medii sub formă de fractura peretelui anterior a sinusului maxilar drept cu hemosinus la acest nivel, traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală grad II, hematom epidural minor temporo-bazal dreapta, edem al țesuturilor moi la nivelul feței, luxația parțială a dintelui 12, în rezultatul căror ultima a pierdut cunoștința. Ulterior, Epure Veaceslav, acționând conform planului infracțional, a intrat în sediul companiei SRL „Andreica Truck” și împreună cu persoana, în privința căreia materialele cauzei penale au fost disjuse într-o procedură separată, au încercat să deschidă safeul, căutând cheia prin interiorul oficiului, ca rezultat negăsind cheia, au sustras din oficiu, un telefon mobil de model „Samsung J5”, cauzând o pagubă materială considerabilă lui Mihailov Maria în valoarea de 4000 lei și un telefon mobil de model „Nokia 230” cauzând o pagubă materială considerabilă lui Tonconog Petru, în sumă de 800 lei. În rezultatul atacului săvârșit de persoana în privința căreia materialele cauzei penale au fost disjuse într-o procedură separată și Epure Veaceslav, a fost comis un prejudiciu în mărime de 4800 lei.

Astfel instanța de fond a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Epure Veaceslav a comis „*tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra persoanei în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanelor, săvârșită de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*” adică infracțiunea prevăzută de art.188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

- procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Cazacu Alla, care a solicitat casarea parțială sentinței nominalizate cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea ce ține de stabilirea pedepsei lui Epure Veaceslav recunoscându-l pe acesta culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b),d),f) Cod penal, și conform art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală să-i fie stabilită o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, 5 (cinci) luni și 10 (zece) zile, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Cu aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, perioada de executare efectivă a pedepsei cu închisoare stabilită lui Epure Veaceslav va constitui 2 (doi) ani, 2 (două) luni și 20 (douăzeci) zile. În temeiul art. 90¹ Cod penal, după executarea efectivă a pedepsei cu închisoarea, de suspendat condiționat partea neexecutată a pedepsei stabilite lui Epure Veaceslav de 2 (doi) ani, 2 (două) luni și 20 (douăzeci) zile pentru o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

- avocații Țapeș Artur și Mifsud - Wismayer Inga în numele inculpatului Epure Veaceslav, care au solicitat casarea sentinței primei instanțe, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Epure Veaceslav să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 4 ani.

În motivarea cerințelor sale procurorul a menționat că:

- instanța a invocat că pentru respectarea proporționalității și echității pedepsei aplicate inculpatului Epure Veaceslav, a ținut cont de prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal. În acest sens, acuzarea a atestat, prezența antecedentelor penale stinse pentru comiterea de către inculpatul Epure Veaceslav a două infracțiuni intenționate patrimoniale, fapt care răstoarnă convingerea acuzării de a constata existența circumstanțelor excepționale;

- pedeapsa stabilită inculpatului Epure Veaceslav este prea blândă și nu va contribui la realizarea scopului impus prin lege și anume, corectarea și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea, precum și curmarea și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În motivarea cerințelor sale, avocații apelanți au menționat că:

- la individualizarea pedepsei penale instanța de judecată urma să aprecieze corect circumstanțele cauzei, comportamentul inculpatului pe parcursul urmăririi penale și a examinării cauzei penale în fața instanței de judecată, precum și colaborarea activă a acestuia cu organele de anchetă și instanța de judecată în vederea descoperii infracțiunii. O altă circumstanță importantă fiind căința sinceră, recunoașterea vinovăției și solicitarea examinării cauzei penale în instanța de judecată de fond în ordinea procedurii speciale, fiind aplicate prevederile art. 364¹ din Codul de procedură penală;

- instanța de judecată corect a constatat că la momentul comiterii infracțiunii, inculpatul avea vârsta de 20 ani, ceea ce urma să fie apreciată ca o circumstanță excepțională în favoarea acestuia;

- la individualizarea pedepsei este important să se țină cont de starea familială și de starea materială a inculpatului. În acest sens, este de menționat că Epure Veaceslav este căsătorit cu Epure Cristina, care are la întreținere 2 copii minori de 3 ani și 2 ani, copii fiind la întreținerea lui Epure Veaceslav, mama acestora fiind în concediu de maternitate, conform certificatului eliberat din data de 04.11.2020 de către Societatea pe Acțiuni „IntroscoP”, prin care s-a menționat că, cet. Epure Cristina fiind în concediu de îngrijire a copilului minor cu începere din 22.01.2019 până la data de 27.11.2021;

- în speța de referință sunt aplicabile prevederile art. 90 Cod Penal cu stabilirea unei pedepse neprivative de libertate sub formă de închisoare cu suspendare condiționată pentru un termen de 4 (patru) ani, cu includerea termenului de deținere în izolator din 02.09.2020.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2021, admis apelul procurorului, casată parțial sentința primei instanțe doar în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Epure Veaceslav recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b), d), f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin.(3/1) Cod penal și art. 364¹ alin.(8) Cod procedură

penală, a-i stabili o pedeapsă de 4 (patru) ani, 5 (cinci) luni și 10 (zece) zile închisoare, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis,

În conformitate cu art.90¹ alin.(1) Cod penal, prima parte a pedepsei aplicate lui Epure Veaceslav de **2 (doi) ani și 2 (două) luni și 20 (douăzeci) zile de închisoare**, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2(doi) ani și 2 (două) luni și 20 (douăzeci) zile, se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blândă, care nu va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, or, *inculpatul urmează să conștientizeze fapta comisă, care a provocat în urma acțiunilor sale.*

Sub aspectul aplicării în privința inculpatului a unei pedepsei neprivative de libertate, instanța de apel a notat că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

Astfel, din materialele cauzei, instanța de apel a remarcat că deși au fost îndeplinite cerințele *de iure* ale instituției suspendării executării pedepsei, instanța de fond a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității infractorului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii. Numai în măsura în care se dovedește că săvârșirea faptei se datorează unui concurs accidental de împrejurări și că, pentru îndreptarea sa, nu este necesară executarea efectivă a pedepsei, să decidă dacă este justificată aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

În acest context, în viziunea instanței de apel, stările de fapt, dar și circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată inculpatului, au pus în vizorul instanței de apel, incorectitudinea aplicării unei pedepse non privative de libertate, deoarece inculpatul a comis cu intenție o infracțiune gravă, prevăzută de art.16 alin.(4) Cod penal, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat.

În această ordine de idei, instanța de apel a mai precizat că, la caz sunt reținute și împrejurări referitoare la personalitatea inculpatului, menționate mai sus, ce-i atenuază răspunderea penală, sunt în măsură de a justifica aplicarea unei pedepse cu reducerea termenului, stabilindu-

i-se o pedeapsă în limita minimă a sancțiunii prevăzute de legea penală, redusă în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, imputată ultimului. Or, acțiunile inculpatului Epure Veaceslav cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal, nu prevede pedepse principale alternative, ci doar pedeapsa principală cu închisoare de la 8 la 10 ani.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Mifsud - Wismayer Inga în numele inculpatului, care invocând incidența art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală a solicitat, casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea cerințelor sale, recurenta a menționat că:

- sub aspectul stabilirii pedepsei, aceasta este prea aspră și solicităm aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, cu aplicarea prevederilor art. 79 și 90 Cod penal, în privința lui Epure Veaceslav. Totodată, sancțiunea art. 188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal, în baza căreia a fost condamnat Epure Veaceslav, prevede pedeapsă sub formă de închisoare de la 8 la 10 ani;

- în contextul dat, instanța de apel urma să ia în considerație condițiile de trai ale familiei inculpatului, personalitatea acestuia care nu se află la evidență medicului narcolog și psihiatru, caracteristica pozitivă la domiciliu, faptul împăcării cu victima Tonconog Petru (Vol. 1, f.d. 156), existenței la întreținere a 2 copii minori, a soției care se află în concediu de maternitate, a surorii minore sub tutela sa, inclusiv faptul că în virtutea vârstei minore, inculpatul a fost în dificultate de a conștientiza gravitatea acțiunilor sale și caracterul prejudiciabil al consecințelor faptei, astfel, prin reținerea prevederilor art.70 alin. (3), 79 Cod penal și a art.364¹ Cod de procedură penală, nefiind clar argumentată concluzia instanței de fond, în vederea aplicării pedepsei cu închisoare;

- aplicarea față de inculpat a unei pedepse neprivative de libertate va constitui o pedeapsă echitabilă în coraport cu fapta comisă, iar stabilirea termenului de probațiune va impune pe viitor, un comportament adecvat al inculpatului în vederea respectării legilor și care va atinge scopul pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din textul recursului examinat se evidențiază dezacordul titularului acestuia cu decizia instanței de apel cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, invocându-se temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal reține că, recurenta critică decizia contestată în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens, stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia și aplicarea unui termen de probă.

Privitor la pedeapsa stabilită inculpatului de către instanțele de fond, Colegiul consideră că acestea și-au motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după quantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Instanța de recurs reține că solicitarea avocatului Mifsud - Wismayer Inga privind aplicarea în privința lui Epure Veaceslav a suspendării condiționate a executării pedepsei, este neîntemeiată, or doar faptul că recurentul nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de judecată, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „ *Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numai decît în hotărâre motivele...*”.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel menținând sentința atacată în partea stabilirii pedepsei inculpatului, a pronunțat o decizie întemeiată și motivată, iar pedeapsa stabilită acestuia, răspunde scopului de corectare și reeducare prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Mifsud - Wismayer Inga în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui *Epure Veaceslav xxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **03 noiembrie 2021**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Guzun Ion